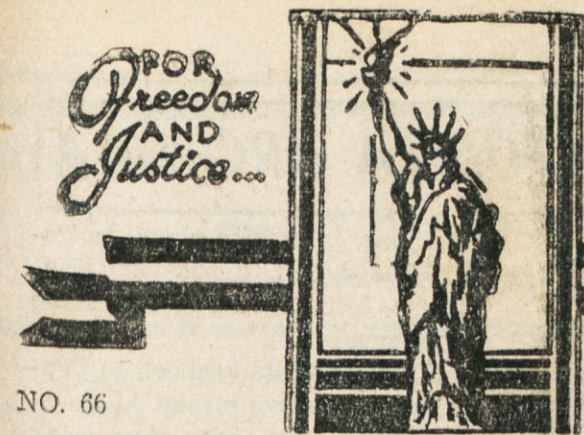




AMERIŠKA DOMOVINA

NO. 66

Antonia Pavlic
7019 - 60th Lane
Ridgewood
Brooklyn, N.Y. 11227

AMERICAN IN SPIRIT
ONLY IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation
CLEVELAND OHIO, THURSDAY MORNING, APRIL 3, 1969

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

STEV. LXVII - VOL. LXVII

Belgrad, Bukarešta in Ankara se povezujejo!

Romunija, ki je že dalj časa v sorazmerno dobrih odnosih z Jugoslavijo, išče tesnejše stike tudi s Turčijo v "skupni fronti" za varovanje neodvisnosti Balkana.

BELGRAD, SFRJ. — Ko je nedavno napravil romunski predsednik Nicola Ceausescu svoj prvi obisk v tujino izven držav komunističnega bloka v Turčijo, je postal Zahod pozoren. Moskva pa zaskrbljena. Romunija namreč povzroča Moskvi že tako velike sitnosti s svojimi zahtevami po polni suverenosti, po "uređitvi" meje s Sovjetsko zvezo in po pravici do samostojne poti v socializem.

Tekom obiska v Turčiji sicer niso sklenili nobenega dogovora in niso ustvarili nikake nove zveze, poudarjali pa so "skupno fronto" v naporih za ohranitev neodvisnosti in svobode Balkana. Ker Balkana ne ogroža dejansko nihče razen Sovjetske zveze, je precej očitno, kam so izjave o tem merile.

Turčija je članica NATO, Romunija članica Varšavske vojaške zveze. Turčija je postala zaradi spora z Grčijo tudi članica NATO, do tega v zadnjih letih malo hladnejša, pa je vendar še zvesta članica. Romunija se med tem svojim dolžnostim članice Varšavske zveze očitno upira. Zavrača udeležbo svojih oboroženih sil pri skupnih vojaških vajah na tujih tleh in ne pusti zavazniških vojsk, da bi sodelovale pri vojaških vajah na njenih tleh. Prav tako ne kaže nobene volje za tesnejše gospodarsko sodelovanje s socialističnim blokom. Celotno v zunanji politiki ubira svojo lastno pot na nejevoljo in jezo Moskve.

Belgrad in Bukarešta sodelujeta tesneje že dalj časa, prav posebno pa od lanskega poletja, ko se oba bojita, da bi utegnili biti žrtvi nove moskovske doktrine o "skupni odgovornosti za ohranitev socializma v socialističnih državah".

Skupna fronta, ki po vsem videzu nastaja med Jugoslavijo, Romunijo in Turčijo, Moskvi ni pri srcu, o tem ni dvoma. Vprašanje je, ali jo naj pušči v miru, nastajati ali naj jo skuša uničiti, predno ji bo postala pravi trn v peti.

Smrt sodnika Rayju odprla možnost nove sodne razprave

MEMPHIS, Tenn. — Nenadna smrt sodnika W. Prestona Battle-a, ki je v ponedeljek umrl zadet od srčne kapi v svoji sobi na sodišču, je odprla po državnem zakonu obsojenemu morilcu dr. M. L. Kingu Jamesu E. Rayju vrata do nove sodne razprave.

J. E. Ray je priznal umor in sodnik Battle ga je obsodil na 99 let zapora. Obsojenec se je nato premislil in zahteval novo zaslišanje. Predno je sodnik W. P. Battle o tem odločil, je nenadno umrl.



Vremenski
prerok
pravi:

Večina jasno in hladno. Najvišja temperatura okoli 40.

Novi grobovi

Frances Gorse
Sinoči je po dolgi bolezn umrla v Euclid General bolnišnici 89 let stara Frances Gorse z 981 Gorse Dr. Pogreb bo v soboto depoldne iz Zeletovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. Podrobnosti jutri.

Anthony J. Rusbasan
Včeraj je umrl nenadoma na svojem domu 61 let stari Anthony J. Rusbasan z 815 Ida Avenue, rojen v Pennsylvaniji, veteran druge svetovne vojne, mož Mildred, roj. Mihalek, oče Josepha, brat Emme Rusbasan (Penna.) in Betty Christener (Ind.). Pogreb bo iz Zakrajškovega pogrebn. zavoda v soboto ob 10.30, v cerkev sv. Filipa Nerija ob enajstih, nato na Kalvarijo. Truplo bo položeno na mrtvaški oder nocoj ob sedmih.

Mary Spenko
Danes zjutraj je umrla Mary Spenko s 16122 Huntmere Ave. Pogreb ima v oskrbi Mary A. Svetek in bo iz Grdinovega pogrebn. zavoda na Lake Shore Blvd.

Položaj v Severnem Vietnamu se popravi

HANOI, S. Viet. — Severni Vietnam je uspel večji del vse škode, ki so jo napravili ameriški letalski napadi nanj v zadnjih letih, popraviti. Gospodarstvo se počasi vrača v redno stanje in prebivalstvo smatra, da je vojne v glavnem konec. To povzroča vladi precej težav, ko poziva ljudi k naporom za zmago nad "ameriški napadalci". Gospodarska obnova je med tem dosegla že tak obseg, da je Severni Vietnam že začel znova izvažati svoje blago, med drugim na primer premog na Japonsko.

V Hickelu se motili?

WASHINGTON, D.C. — Senatski odbor je bil zelo kritičen glede imenovanja W. Hickela za notranjega tajnika. Sumil je, da bo dotedanji guverner Aljasko premalo varoval narodne prirodne zaklade.

V Senatu so svoje mnenje v

Moskva je spravila Peiping v zadrego

Sovjetska zveza je nenadno pozvala Kitajsko na razgovore o sporni meji.

MOSKVA, ZSSR. — Brez vsake običajne predhodne diplomatske in politične priprave je Moskva preteklo soboto dostavila kitajski vladi predlog za pogajanja o obmejnih sporih. Kremelj poziva Kitajce, naj pristanejo na obnovo pogajanj o razmejitvi v Sibiriji. Pogajanja so že starega datuma, bila so pa l. 1964 pretrgana, ker sta se takrat obe sosedji začeli grdo gledati.

Že v nedeljo je vse rusko časopisje pisalo o tem predlogu in zagovarjalo njegovo potrebo. Vse skupaj ni bilo vzprijeto brez namena. V Moskvi so dobro vedeli, da se bodo v Peipingu jezili in da ne bodo pristali na nadaljevanje razgovorov, pa so se vendarle odločili za ta korak, ker je trenutno vsa kitajska javnost zaverovana v komunistični narodni kongres.

Na kongresu bodo gotovo nemarno napadali Moskvo in njen imperijalizem. Imeli bodo pri tem sitnost: moskovska ponudba ni ravno dokaz za imperijalizem, ravno nasprotno, dokazuje rusko miroljubnost. Vsekakor Maov režim ne bo mogel ruskega predloga zamolčati udeležencem sedanjega kongresa. Če nihče drugi, bodo za predlog zvedeli tuji gostje na kongresu, in ti bodo o tem hoteli govoriti z domačimi delegati.

V še bolj neroden položaj je ruski korak spravil kitajsko diplomacijo. Ruska nota je namreč obširno poročilo o zgodovini sedanjih pogajanj in je pri tem zelo stvarna. Okoli 40 držav ima diplomatske stike s Peipingom in vse bodo hotele vedeti, kaj misli uradni Peiping o njej. Kitajskim tovarišem ne bo lahko dati zadovoljivega odgovora.

Zadnjih tednih spremenili in trdijo sedaj, da je Walter Hickel v pogledu čuvanja narodnih prirodnih zakladov in virov eden najboljših notranjih tajnikov v zadnjem razdobju.

Sovjetska letala na poli v Sev. Vietnam pristajajo v Kalkuti

NEW DELHI, Ind. — Zunanji minister Dinesh Singh je priznal, da od preteklega meseca sovjetska letala pristajajo na indijskem letališču pri Kalkuti na svojih letih v Hanoi v Severnem Vietnamu. Priznal je, da so taka sovjetska letala nosila v Severni Vietnam preko Indije tovar in potnike z dovoljenjem indijske vlade. Zanikal je med tem v svoji izjavi v parlamentu, da bi ta sovjetska letala nosila vojno opremo.

Sovjetski netrgovinski poleti preko Indije v Severni Vietnam so omajali trdnost indijske nevtarnost v vietnamskem vojskovanju. Nastalo je vprašanje, ali more Indija še ostati načelnik nadzorovalne komisije za Vietnam, Kambodžo in Laos, ustanovljene leta 1954 v Ženevi.

Sovjetski poleti preko Indije v Severni Vietnam so se po zanesljivih vesteh začeli kmalu potem, ko je prevzel Dinesh Singh, ki je znan pristaša Sovjetske zveze in podpornik njene politike, zunanje ministrstvo.

Abesinski študentje napadajo režim tudi zunaj domovine

WASHINGTON, D.C. — Abesinski študentje hočejo biti sodelni tudi v svojem boju proti cesarju Haile Selassiu. Ne demonstirajo proti njemu le v Abesiniji sami, za svoje demonstracije so izbrali tudi abesinska poslaništva po svetu. Tako se je zgodilo, da so skoraj isti čas zasedli abesinska poslaništva v Washingtonu in Moskvi.

Abesinski uradniki v Washingtonu so izjavili, da bodo z demonstranti sami uredili vdor in zasedbo. Napetejši je pa položaj v Moskvi, tam so uporni študentje vdrli v poslaništvo in začeli uničevati pohištvo, pisarniško opremo, slike, telefone itd. Posebno priljubljena tarča so bile cesarjeve fotografije. Moskovska policija še ni dobila od poslaništva prošnje, naj pride na pomoč.

Udeleženci konference so članom takih odborov sploh odrekli vso sposobnost, da bi mogli samostojno sklepati o predlogih, ki jih dobijo iz Pentagona.

Na konferenci seveda tudi ni manjkalo predlogov, kako bi se tako stanje v Kongresu popravilo. Ker sedanjih odborov ni mogoče predelati, so nekateri govorniki mislili, da bi bilo dobro, da bi poseben izreden skupen kongresni odbor imel zadnjo besedo pri sklepanju, kaj naj vojaški krogi dobijo in česar ne. To je bil praktično še najboljši predlog ki ga na Kongres ne bo sprejel. Tak odbor bi namreč močno obskarjal vsemogočnost nekaterih starih kongresnih politikov in ti bi na peli vse sile, da predlog o skupnem kongresnem odboru za narodno obrambo propade.

Da bi tak predlog zadel ob odločilen odpor, se da zaključiti po sledečem značilnem dejstvu: gornje konference se je udeležilo 53 članov Kongresa, med njimi pa ni bilo niti enega republikanca! Republikanci so bili torej uradni proti takemu novemu od-

MOSKVA HOČE SPRAVITI UPORNO ČSR NA KOLENA

Namestnik zunanjega ministra Vladimir Semjonov in obrambni minister Andrej Grečko sta prinesla v Prago sporočilo Moskve, da mora Praga napraviti konec "protisovjetski hysteriji" v ČSR, sicer bo to storila Moskva sama. V posebni, ostri noti je Moskva zagrozila Pragi, da bo poslala nad demonstrante tanke, če se ponovi kaj takega, kot je bil napad pretekli petek na poslopje Aeroflota v Pragi.

PRAGA, ČSR. — Prezidij Centralnega komiteta Komunistične partije ČSR je včeraj v posebni izjavi opozoril deželo na nevarno krizo, ki je potisnila narod na rob prepada. Opozoril je vse, ki ne bodo sledili moskovski liniji, da se izpostavljajo nevarnosti kazni, vsekakor pa tiste, ki bi ji javno nasprotovali. Posebej je na to opozoril novinarje v časopisju, na radiu in televiziji.

Izjava zahteva dalje izključitev "desničarskih oportunističnih sil", pod čimer razumejo pristajši moskovske linije "liberalno krilo", iz javnega delovanja in "normalizacijo" odnosov s Sovjetsko zvezo. Izjava je ostra in kaže, da se je moskovski skupini v vodstvu Komunistične partije posrečilo okrepiti položaj — nemara s podporo Moskve in njenih groženj. V Prago sta namreč nenadno prišla namestnik zunanjega ministra Semjonov in sovjetski obrambni minister A. Grečko.

Na sovjetske grožnje je prezidij Centralnega komiteta Komunistične partije Českoslovaške včeraj uvedel omejitve svobodnega poročanja časopisja, radia in televizije. Moskovska Pravda je namreč kar naravnost obdolžila poročila v teh za protisovjetsko razpoložnje v ČSR. Prezidij je v svoji izjavi prijel celo samo glavno glasilo Komunistične partije ČSR "Rude pravo", ki da je premalo odločno podpiralo partijsko linijo. Tedensko glasilo Komunistične partije "Politika" je Prezidij do nadaljnjega ustavil.

boru, ker bi s takim odborom ustvarili le novo kontrolo nad Nixonovo administracijo. Te nočejo republikanci, posebno pa ne njihovi bogati pristaji.

Ni s tem rečeno, da se ne da nič narediti. Ako že ni mogoče prodreti z gornjim skupnim kongresnim odborom, se dobijo lahko druge oblike, ki bi zavrele slepo odobravanje vseh vojaških zahtev. Vsak kongresni odbor lahko zavlačuje postopek, vsak lahko obremeni predloge z nešteti dodatki in predlogi za spremembe. Vsak odbor lahko pokoplje vsako pobudo, še celo takrat, kadar je odborov predsednik drugega mnjenja.

Gornja konferenca ni brez pomena, čeprav ni mogla najti na prvo roko pravilne poti za kontrolo izdatkov za našo narodno obrambo. Njene ideje bodo namreč zmeraj bolj odločno podpirali vsi davkoplačevalci in pa vedno večje število zmeraj revnejših potrošnikov, ki vsaj večji izdatek za narodno obrambo plačujejo z večjo inflacijo in stalno naraščajočo draginjo, ki njihov skromen obstoj že spreminja v pravo beračijo.

Da bo Moskva trdo odgovorila na protisovjetske izgrede in demonstracije pretekli petek, je bilo očitno, sedaj vse kaže, da jih bo porabila tudi za to, da potisne z vseh vidnih položajev pristaje liberalnega krila Komunistične partije, kar se ji v preteklosti ni posrečilo.

Poseben trn v peti je pristajšem Moskve in tej sami Josef Smrkovsky, eden glavnih stebrov liberalnega krila v Komunistični partiji. Hoteli so se ga znebiti že v januarju, pa so popustili, ko so ga odločno podprle delavske unije in študentje. Tokrat so ga obdolžili, da je sodeloval pri izgredih sredi Prage proti Sovjetski zvezi. Preko narodne skupščine, kjer je predsednik poslanske zbornice, je Smrkovsky obdolžitev odločno zavrnil. Izjavil je, da je bil avtomobil, s katerim se je vozil, ujet v prometu in je tako slučajno bil na trgu v času izgrediv, s katerimi pa sicer ni imel nobenega opravka.

Zadnje vesti

ABILENE, Kan. — Včeraj se je tu končala zemlja pot bivšega predsednika ZDA gen. D. D. Eisenhowerja, ko so ga položili k poslednjemu počitku v kapeli Eisenhower Centra z vsemi vojaškimi častmi ob navzočnosti najbližjih, predsednika R. M. Nixona in bivšega predsednika L. B. Johnsona.

NEW YORK, N.Y. — Oblasti so prijele skupino črnih skrajnežev, ki je hotela v teh dneh postaviti bombe v glavnih trgovinah mesta v "boju proti obstoječemu redu". Prav tako so hoteli uničiti del železniške proge skozi Harlem.

MADISON, Wis. — Pri kongresnih nadomestnih volitvah v torek je dobil mesto kongresnika namesto M. R. Lairda demokrat David R. Obey. To je prvi demokrat v moderni dobi izvoljen v tem kongresnem okraju.

LOS ANGELES, Calif. — Župan Sam Yorty je obdolžil črnega mestnega odbornika T. Bradleyja, ki je pri volitvah v torek dobil daleko največ glasov, da je zmagal na osnovi rasne gonje. V koliko je na tem resnice, bodo pokazale glavne volitve 27. maja.

PARIZ, Fr. — Zunanji minister Michel Debre je na seji vlade razlagal, da se je pojavilo precej upanja za napredek pri razgovorih za končanje vojskovanja v Vietnamu. Zastopniki rdeče strani pri teh razgovorih so na današnjem sestanku vsak napredek odločno zanikali.

VATIKAN. — Sveti oče Pavel VI. je včeraj z žalostjo govoril o tistih, ki "se upirajo Cerkvi in ji delajo sramoto".

Iz Clevelanda in okolice

Urad zaprt—

Urad Ameriške Domovine bo zaprt od jutri, v petek, popoldne ob 2. pa do ponedeljka ob 8. zjutraj zaradi praznovanja Velike noči. Kdor želi imeti v listu v ponedeljek objavljeno kako novico, naj jo napiše na listek papirja, se spodaj podpiše in navede svoj naslov ter vrže listek v rezo poštnega predala poleg vrat v urad na 6117 St. Clair Avenue.

V bolnici—

Mrs. Anna Laurich, 1177 E. 58 St., je v Woman's bolnišnici na E. 101 St. Obiski so dovoljeni.

Urna molitev—

Danes zvečer ob 11.30 bo v cerkvi Marijinega Vnebovzetja na Holmes Avenue slovenska ura molitve pred Najsvetejšim.

Skupno sv. obhajilo—

Na velikonočno nedeljo imajo članice Oltarnega društva pri Sv. Vidu pri sv. maši ob šestih zjutraj skupno sv. obhajilo, uro molitve pa Veliki četrtek od 8. do 9. zvečer.

Nesreča na Ohio Turnpike

zahtevala 3 mrtve—

Včeraj malo pred poldne so bile mrtve pri nesreči na Ohio Turnpike v bližini Norwalka Mrs. Pauline T. Zelinsky, 51 let, njena hčerka Rita, 17 let, in njena sestra Mrs. Stelkowski. Ko je njihov avto prehitel več tovornjakov, se je zadel ob ograjo mostu, držal nekaj časa ob njej, nato pa se prevrnil preko nje pod cesto.

J. J. Gallagher umrl—

Bivši predsednik šolskega odbora Clevelanda J. J. Gallagher je umrl sinoči v Los Angelesu, kjer ga je zadela kap, ko je bil na obisku pri svojem bratu. Bil je star 64 let.

Osumljeni roparji prijeti—

Policija ima v rokah tri 18 let stare, ki so osumljeni, da so včeraj zgodaj zjutraj med ropanjem v Cliff's Bar na 9115 Buckeye Rd. ustrelili policaja K. R. Hauserja, 27 let, in lastnika bara Clifforda Hatchetta, 48 let. Detektiv Joseph F. Kilbane je dejal o njih, da so "krvolečni morilci, ki more za užitek in nima jo nobenega strahu pred sodišči".

Egipčanke slavile 50 let političnega delovanja

KAIRO, ZAR. — Egipčanke slavijo na tridnevnem zborovanju 50-letnico svojega vstopa v javno delovanje. Leta 1919 so namreč prvič javno nastopile pri demonstracijah v glavnem mestu proti nadaljevanju britanske zasedbe Egipta.

Njihovega zborovanja se udeležujejo zastopstva ženskih organizacij iz 22 tujih držav, največ iz Afrike in Azije.

Tujski promet raste

ZENEVA, Šv. — Mednarodna zveza potniških pisarn je objavila, da je lani potovalo v razne predele sveta skoraj 141 milijonov ljudi. Na svojih potih so potrošili skupno okoli 14.4 milijone dolarjev, nekako 4% več kot v letu 1967.

Vse države sveta se prizadevajo za dohodke od tujskega prometa, največ pa na tem področju tršijo Združene države.

Priporočajte A.D. tem, ki jo še nimajo!

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:	
Za Združene države:	\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece
Za Kanado in dežele izven Združenih držav:	\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece
	Petkova izdaja \$5.00 na leto
SUBSCRIPTION RATES:	
United States:	\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:	\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months
	Friday edition \$5.00 for one year
SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO	
83	No. 66 Thursday, April 3, 1969

Sloveniji se ne godi povprečno slabo

Komunisti in nekomunisti se strinjajo v tem, da se trenutno rojakom v starem kraju ne godi slabo. Znaki blagostanja se vidijo povsod, v avtomobilih kot v športu, v potovanjih kot v trgovinah, na cestah kot na zabavnih prireditvah. Ni lahko najti odgovor na vprašanje, ali bo to blagostanje trajno in koliko je tako le na videz.

Številke za lansko leto trdijo, da je znašal povprečni mesečni zaslužek 858 novih dinarjev ali okroglo skoraj \$70. Za ameriške račune je to zelo malo; taki prejemki so za nas beraški, za Jugoslavijo pa to ni tako. Poleg prejemkov moramo vpoštevati še celo vrsto drugih okoliščin, ki prispevajo k višji življenjski ravni. Najprej ne plačujejo Jugoslavlani za stanovanje toliko kot mi v Ameriki. Pri nas znašajo stroški za stanovanje ali pa amortizacijo hipoteke 10-25% dohodkov, ako mora za stanovanje skrbeti samo en aktivni družinski član (navadno gospodar). V Jugoslaviji so ti stroški povprečno trikrat manjši. V Jugoslaviji je še zmeraj tri četrtine cen pod državno kontrolo, pod kontrolo so posebno cene hrane, pod kontrolo so tudi vsi drugi stroški za gospodinjstvo kot kurjava, razsvetljava, vodarina, plin itd. Jugoslavlani tudi ne plačujejo toliko davkov, kot jih mi v naši deželi. Končno so ta tudi vse dobrote socialnega zavarovanja večinoma brezplačne. Vse to olajša dnevni boj za obstanek. Vse to pomeni, da je tam \$70 na mesec vse kaj drugega kot pri nas \$70 na teden. Povrh imajo doma še možnost, da se zadolžujejo. To priliko temeljito izrabljajo, ne samo iz potrebe, ampak tudi iz strahu pred novo inflacijo.

Po začetku sedanje gospodarske reforme l. 1965, se je gospodarski razvoj l. 1965 skušal prilagoditi novim razmeram, leti 1966 in 1967 sta pa bili na robu krize. Lansko leto se je gospodarski napredek zopet razmahnil. Pobudo zanj je dalo širokogrudno dajanje posojil, seveda ne v vseh republikah enako, jug je pri tem odrezal bolje od severa. Vendar se je širokogrudnost v dajanju posojil takoj začela izražati v naraščanju cen. Potrošniki imajo žalostne spomine na tak gospodarski razvoj in so se začeli bati nove draginje. Vsakdo je vse zakupil, kar je imel denarja, povrh se je pa še zadolžil. Omembe vredna je tudi pripomba, da skoraj v vsakem gospodinjstvu delata najmanj dva. Samska gospodinjstva so izjemna.

Potrošniki so torej lahko dobro hranjeni in dobro oblečeni, in to tudi radi pokažejo. Večkrat so k temu celo prisiljeni. Stanovanja so res poceni, toda tako obupno nabito polna, da si vsakdo želi na prosto, če ne drugam, pa na ulice, trge, v parke, na izlete, v kavarne, gostilne, na zabave, tekme, veselice itd. Tam seveda se mora obnašati svojim dohodkom primerno, pa mu vendar ni treba delati vtisa, da je revež.

Ta slika ne odgovarja popolnoma stvarnosti. Splošno stanje je le na videz tako dobro, v resnici je slabše.

S povprečnim mesečnim zaslužkom se more bahati v Jugoslaviji le okroglo 3.500.000 ljudi, ki so zaposleni v javnih službah in v socializiranem gospodarstvu. Poleg njih pa mora živeti nad milijon rednih upokojencev, dodati jim je treba še izredne upokojence, ki ne dobivajo pravih pokojnin, ampak le stalne redne podpore. Živeti morajo dalje tudi vsi revni kmetje, ki še daleč nimajo takih dohodkov kot delavci in uslužbenci. Vseh teh skupaj je več kot redno zaposlenih. Ti seveda nimajo takih dohodkov, da bi se mogli pokazati v javnosti. Se skrivajo doma, potikajo ob robu življenja in jih človek ne opazi, ako ni nanje opozorjen. Njim nič ne pomaga, da ima že vsaka četrta družina televizijo, da ima najmanj vsak šestih Jugoslovani radio. Najmanj pravimo zato, ker je zelo razširjena raba tranzistorjev, ki praviloma niso nikjer registrirani.

Tako se v Jugoslaviji meša na videz precejšnje blagostanje s še večjo skrito ali prikrito revščino. Propaganda vidi naravno le navidezno blagostanje, za revni del se ne meniti ali pa ga omenja le mimogrede.

Še na en vir blagostanja moramo opozoriti: vsakdo gleda, da ima dve službi, glavno s polnim delovnim časom in dodatno z delnim. Takih dvojnih zaslužkarjev kar mrgoli po deželi, še bolj seveda v mestih. Ali je njihovo delo res zmeraj kaj vredno in potrebno, o tem dvomijo celo zastopniki režima. Se je pa ta razvada tako razpasla, da je nihče več ne more krotiti, kaj šele kontrolirati. Drži pa, da je dvojna služba glavni stebel navideznega visokega blagostanja.

Blagostanje moti brezposelnost. Po uradnih številkah je zelo visoka in kot nalašč vaba za razne demagoge, ki jih je tudi v Jugoslaviji dosti. Kdor si ogleda brezposelnost od blizu, odkrije marsikaj, kar ne odkriva ravno veselja do dela. Nihče ne more na primer preceniti, koliko je takih "brezposelnih", ki se dajo registrirati z namenom, da si pridobijo določene koristi socialnega zavarovanja. Drugim je zopet delo na razpolago, pa ga ne marajo, ker nočejo iz kra-

ja, kjer živijo. Tako je v mestih visok odstotek brezposelnih, ki se jim nikamor ne mudi in le čakajo, kdaj bodo našli delo ravno v mestu, kjer živijo. Tako so pravi brezposelni predvsem le tisti, ki iščejo delo v tujini.

Podatki le za Slovenijo bi najbrže odkrili večje dohodke in večjo zaposlenost, manj revščine na deželi, več prilike za dodatno delo, seveda pa tudi nekoliko dražje življenje. Zato navidezno večje blagostanje pada tujcem tako hitro v oči.

Kako dolgo bo trajalo to gospodarsko stanje. Režim je seveda prepričan, da bo premagal nevarnost nove inflacije in z njo zvezane draginje. Dobro voljo ima gotovo, toda vprašanje je, ali bo politično dosti močan, da bo lahko naložil nova bremena vsem potrošnikom. V l. 1965-1967 je bremena za reformo prevahal z juga proti severu, jugu pa pri tem napravil še poseben poklon z novo "porazdelitvijo državnega kapitala". To je bil za severni del Jugoslavije hud udarec, ki ga prizadete republike še danes čutijo in ne morejo pozabiti. Sedaj bo boj proti novi inflaciji zahteval nove žrtve. Le kdo jih bo hotel sprejeti nase? Če se bodo vsi branili žrtev, bo boj proti druginji moral plačati potrošnik z zmanjšanjem dohodkov. Takrat seveda se bo zamajala sedanja raven jugoslovanskega blagostanja.

BESEDA IZ NARODA

KAJ
ve
POVEDATI
"stric"
GREGOR?



* POZIMI PRI PEČEH SEDI MO, ko nas zima ogre s svojim belim plaščem, tehtamo in ocenjujemo politiko in drugo — vse, kar se suče in giblje okrog nas. Tako smo tudi skozi to letošnjo zimo (1968-1969) vozili. Tipala nas je zima po svoje, z azijsko influenco in še drugimi sitnostim. Tudi čudno se je obnašala, kakor da jo vodijo in ji odkazujejo pota "čudni kapitali". O božiču in do Svečnice mrzlo, potem deževje in drugo je tako zmešalo vreme, da človek skoro ni vedel, kake hlače in kake škornje bi obul za kak dan.

Vse gori od znanega "Fox (lisičjega) jezera", pa doli do peorijskih nižav ob rekah so letos napravile mnogo škode poplave. V začetku decembra je pritisnil mrzlo vreme. Preje pa precej deževja, je dvignilo vode v rekah in potokih. Huji mraz pozneje ne zamrznil reke in potoke in napravil močan debel led. Nekaj dni pred Svečnico pa je popustil mraz in zraven pa še močno deževje je prineslo mnogo vode v reke in potoke. In ko se je še malo stopil led in dvignil v tokih, je to ustvarilo silen in močan tok, katerega pritisk je začel ogrožati mostove in drugo. Kjer voda ni mogla naprej, je prestopila bregove in mnoge naselbine je ta pritisk ogrožal in napravil tudi mnogo škode. To vse skozi gori med nižavami in ravninami La Grange in Brookfielda, doli naprej. Še slabše je bilo doli od Joliet naprej, tam, kjer se stikata reki Kankakee in Illinoiski kanal in se začne reka Illinois. Okrog krajev Marssalle, Morrisa, Seneca, Ottawa, La Salle in še naprej po tistih nižavah sem in tja zviti, taka deževja, nalive in poplave pogosto povzročijo mnogo škode in neprijetnosti. Kaj hočemo, taka je to navada narave, ki to v takih sezonah gospodari.

To le mimogrede, da bodo po drugih krajih vedeli, kako smo preživljali zadnje tede zime, ki še ni končala in se še vedno s svojimi ledenimi bodicami kreta med nami tod okrog Chicaga po osrednjem zapadu.

Ko sem tako sedel pri oknu in opazoval, kako je nam vreme trosilo beli sneg okrog nas, sem tudi in tam spomnil Kastelčevga očeta, ki menda prav tako opazuje vreme kar jek jek, v 35-tem bloku na 61. cesti v velikem Chicagu in dela zaključke o vremenu in kako dolgo bo zima.

Ko sem tako sedel pri oknu in opazoval, kako je nam vreme trosilo beli sneg okrog nas, sem tudi in tam spomnil Kastelčevga očeta, ki menda prav tako opazuje vreme kar jek jek, v 35-tem bloku na 61. cesti v velikem Chicagu in dela zaključke o vremenu in kako dolgo bo zima.

ma še prodajala in vsiljevala nam svoje sitnosti. Eh, Kastelčev oče so dober opazovalec vremena in izkušen v kmetijskih zadevah. Gotovo vedo, kaj imajo v kaki sezoni pričakovati od vremena. Kadar se bova srečala, ga bom o tem kaj več povprašal, pa tudi o tem, če vidi kake enakosti v primerjanjih vremenskih sezon tu in pa tam v kraljestvu okrog Višnje gore. Morda mi bo znal še kake druge zanimivosti povedati, kako so znali v Višnji gori in okoliški razne probleme reševati, o katerih zna in ve povedati toliko zgodovina Višnje gore in njene okolice. Tudi to je zanimivo.

Zakaj? Živimo v časih, ko sedanja družba ne zna gledati ne obravnavati razne probleme in zadeve. V starih časih se zdi, da so jih znali bolj. Zato so nasveti starejših, izkušenih kar na mestu. Nič zato, če so jih v starih časih po svoje reševali, saj prav to je zanimivo.

Tukaj je že pomlad. Sv. Jurij in pa sv. Florijan bosta začela odpirati cvetove češnjam, jablanam, hruškam gori okrog jezera po severnem Illinoisu in južnem delu Wisconsinu. Kastelčev oče jih imajo zasajene tam pri Pell jezeru. Že lani so lepo kazale, da bodo živele in skušale dati kaj sadu tistim, ki bodo za nje skrbeli. So dobre sorte, to je pa za sluga vrtnarskega strokovnjaka rokaja Franka Černivca, ki vrtnari in kmetuje tam pri Madisonu v Ohio. Dal jih je Kastelčevim, da jih naj posade in skrbijo zanje, da bodo dihal, rastle, cvetele in rodile sad. Tisti, ki jih veselijo lepi vrtovi, jih bodo šli pogledat, kaj obetajo, da bodo dali od sebe svojim oskrbnikom.

Moderna, vedno hitreje in hitreje napredujoča tehnika je nam v tem stoletju prinesla in dala marsikaj, kar je na vseh straneh občudovanja vredno. Dala nam je radio, televizijo, avtomobile in letala vseh vrst. Premaguje s hitrostjo daljave in sploh je naredila svet v tem ozidju, da s hitrostjo in raznimi silami, ki jih je vpregla pri tem znanosti s svojimi odkritji, da je svet takom majhen, da je pri občevarstvu po njem s tehničnimi napravami tako majhen kakor ena sama vas. Preje še v lastni malici vasi se ni dalo tako hitro in praktično obveščevati med seboj. Če si hotel soseda na drugem koncu vasi o čem obvestiti, ali mu kaj povedati, si moral že kornje natakati, kadar je bilo mrzlo, da si mogel do njega.

Zdaj ti še iz postelje ni treba, če imaš telefon pri postelji. Malo zavrtiš čez številke sem in tja kolešček in že se ti oglasi na drugem koncu sveta znanec Miha ali Jack in "gučata", kakor pravijo to naši Prekmurci, lahko cele ure, če hočeta. Pri vsem tem napredku se pa nam zdi, da mnogim opazovalcem, poslušalcem televizije in čitateljem tiska ves ta napredek tudi marsikaj pokaže, naglasi toliko

zmedenih idej in mišljenj, da premnoge to zavede na pota napačnega razumevanja in potem delajo o vsem lastne zaključke in z njimi slabe posledice. To posebno še med nedozorelimi mladimi, ki ne znajo še soditi med slabim in dobrim. Pa tudi med odraslimi tu in tam.

To pove tudi, zakaj toliko odpornosti in nemarnosti med belimi in drugobarvnimi. Vidijo, kako ropotajo in nagajajo na enem koncu dežele, pa isto poskusijo na drugem koncu dežele. Danes ob Pacifiku, jutri že ob Atlantiku in še daje čez morja segajo ti vplivi.

Publiciteta o dobrem je potrebna, te je premalo. Publicitete o slabem je pa vse preveč. Več in več jo je naprej in naprej vsak dan. Čudno, da tisti, ki bi to morali videti, tega ne vidijo. Tako mislim pri tem večkrat jaz, Gregor

Mladi harmonikarji

CLEVELAND, O. — Ta skupina mladih muzikantov se nam bo že četrty predstavila na Belo nedeljo. Prevladuje kot instrument harmonika, a ne bo manjkalo tudi kitar, klavirja in bobna. So mladi fantje in dekleta, polni pomladi.

Nedeljski zgodnji popoldnevi so njihov čas za skupne vaje. Veliko nedeljo so žrtvovali. Včasih, ko je sonce vabilo, je bilo prav težko stopiti v mračni prostor in slediti taktirki. Brez dobre volje ne gre, to so se že naučili.

Zato tudi vas, drage rojake, lepo prosimo, da se odzovete vabilu in za Belo nedeljo popoldan opustite izlete ter pridete v Solški avditorij k Sv. Vidu.

Leto za letom tudi prosimo vas, drage matere in dekleta, za pecivo. Najprej se vam iskreno zahvalimo, ko uslišite naše prošnje, obenem pa moram zopet z njo na dan.

Po koncertu bodo naši "Vandrovci" zasedli svoje prostore in nas veselo zabavali. Ne pozabite na Belo nedeljo in na koncert Mladih harmonikarjev! Marica Lavriša

Janez Brodar umrl

CLEVELAND, O. — Iz Spittala ob Dravi na Koroškem sporočajo, da je v ponedeljek, 17. marca 1969, tam umrl bivši senator in narodni poslanec, predsednik Slovenske Kmetijske zbornice za Slovenijo Janez Brodar, posestnik v Hrastju pri Kranju. Pokopali so ga v četrtek, 20. marca. V spittalski župni cerkvi je zanj daroval pogrebno sv. mašo župnik slovenskih beguncev na Koroškem č. g. Anton Miklavčič, ki je tudi opravil cerkvene obrede na spittalskem pokopališču. Pogreba se je udeležila velika množica Slovencev iz Spittala in drugih koroških krajev. Prišlo je tudi nekaj avtomobilov sorodnikov in prijateljev iz Slovenije in Jugoslaviji.

Pokojni je vseh dvajset let prve Jugoslavije bil v ospredju slovenskega javnega življenja. Nastopal je kot zagovornik pravic in zahtev kmetijskega stanu. Kot slovenski krščanski demokrat je bil izvoljen najprej v poslansko zbornico, kasneje pa v senat kraljevine Jugoslavije.

Ko so Nemci okupirali Gorenjsko, ga niso pustili pri miru. Postal je žrtev njihovih policijskih preganjanj in šikan. Kasneje so z Nemci v preganjanju, zalezovanju, šikaniranju in strahovanju tekmovali komunisti in partizani ter razni drugi pokvarjenici, ki so mu stregli po življenju, in ga mučili, dokler ni pred koncem vojne zapustil dom in se preselil v Avstrijo, da se je rešil. Njegovo vzorno kmetijo so najprej zasegli Nemci, kasneje pa partizani, oziroma nove komunistične oblasti. Njegova silnosta med žrtvami državljske vojne in protikomunistične borbe na Slovenskem. Nekaj let je Janez Brodar s svo-



Lilija je podala "Kralja na Betajnovi"

Preteklo nedeljo popoldne je Dramatsko društvo Lilija uprizorilo na odru Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Ivana Cankarja dramo v treh dejanjih "Kralj na Betajnovi". Z njo se je spomnilo 50-letnice smrti pisatelja, kot so se jo spomnili lani decembra, v mesečno smrti, s sporedom in govorom pisatelja g. Karla Mauserja v Baragovem domu. Javnost se je vabila Lilije, ki sicer redno nastopa v Slovenskem domu na Holmes Avenue, odzvala in napolnila veliko dvorano glavnega Slovenskega narodnega doma v Clevelandu.

Lilija je podala "Kralja na Betajnovi" pred 6 leti v Slovenskem domu na Holmes Ave. v skoraj isti zasedbi kot tokrat, le pod drugo režijo. Tedaj sta režirala Marjan Jakopič in Ivan Hauptman, tokrat pa Stane Grdin. Tedanjo predstavo je poročeval v Kulturni kroniki A.D. označil za "višek" Lilijinega odrskega ustvarjanja in za eno najboljših uprizoritev, kar jih je slovenski Cleveland videl po drugi svetovni vojni.

Tudi tokrat je bila uprizoritev skrbno pripravljena, izdelana v podrobnostih in podana z vso pazljivostjo. Gostovanje na tujem, večjem odru, igralcem in igralkam ni delalo nobenih posebnih težav, je nastopu kvečjemu dalo večjo širino in prostost.

Osrednjo osebo Jožefa Kantorja "Kralja na Betajnovi" je podal Ivan Jakomin z vso doživljajevostjo. Hotel je biti trd in neizprosen, ko je sledil svojim ciljem in odstranjal ovire na svoji poti, pa v trenutkih kloni "slabosti", oziroma vesti, ki mu le ni bila čisto mrtva. Razgibanost Kantorjeve notranjosti, prehode razpoloženja iz šibkosti v trdno odločnost, v brezobzirnost, nasilnost in v umor je igralec prikazal z vso verjetnostjo, četudi nemara resničnih Kantorjev na Slovenskem v času, ko je Ivan Cankar pisal svoje delo, ni bilo. S pretiravanjem je hotel pisatelj le bolj podčrtati svojo misel in opozoriti na krivice, ki so jih "Kralji na Betajnovi" delali svojim rojakom.

Hano, Kantorjevo ženo, je podala naravno ga. Mimi Mauserjeva. Trpela in nosila je močevno nasilje, njegove kraje in rope, dokler ni le našla poguma po umoru Maksa in prepovedala možu, da se dotakne nje in njenih otrok.

Odlično je rešila težavno vlogo Kantorjeve hčerke Francke. Zdenka Zakrajšek. Se nekam trdo je očitala Maksu Krnecu, faliranemu študentu, da je pozabil na njo, pa se vrnil sedaj, "ko je prepozno". Srce se je vendar naglo odtrgalo od dolgočasnega posestnika, absolviranega tehnika Franca Bernota in Francka je hotela z Maksom od doma v novo življenje. Ko je ta padel, je ostala strta v "zakleti hiši" svojega očeta.

Maksa Krinca je podal g. Jože Likozar. Močno in odločno se je postavil proti nasilju Kantorja, pa omahoval in zopet rastel, se odločil pobegniti s Franko na široko cesto sveta, pa spoznal, da tega ne zmore in ne sme, ko je Kantor v tem videl rešitev za sebe. Šele s svojim lastnim živ-

jo ženo Frančiško preživel v Clevelandu. O. — Po upokojitvi sta se preselila na Koroško, kjer sta imela dom pri hčeri in zetju, pri Strojeh v Spittalu na Dravi.

Bog mu bodi milostljiv! Naj počiva v miru! M. K.

KULTURNA KRONIKA

ljenjem je končno zlomil notranjo odpornost in nasilnost Kantorja, četudi ta na zunaj ostane zmagovalec.

Dobra sta bila Francelj in Pepček, Kantorjeva otroka, ki sta ju prikazala na odru Andrejček Odar in Edi Hren.

Marinka Hočevar je dala mladi Kantorjevi sorodnici Nini živno podobo. Spomin na očetov umor jo je strašil, medlela je v ljubezni do Maksa in do zadnjega upala, da pojde z njim in ne v samostan. Ko je Maks šel, je brez odpora klonila pred odločnostjo strica.

Odlični je bil g. Avgust Dragar v vlogi nekdanjega štacurnarja in krčmarja Krnca. Pozabil je na svoj nekdanji položaj, pozabil na ponos in hodil berač h Kantorju za denar, ki ga je nato v njegovi gostilni zapil. Dragarjevo sproščeno in naravno nastopanje je prineslo na oder v sicer težko razpoloženje nekaj vedrine in celo smeha.

Hudo težavno vlogo je imel g. Miro Odar, vloga župnika v dramu je zelo kočljiva. To je star mož, preprost, ki se drži trdo svojih načel, pa je pripravljen pogledati tudi malo skozi prste, če mu je to v korist. Za župnišče in "še hlev" je pripravljen podpirati Kantorja in z njim delati celo tedaj, ko bi mu krščansko usmiljenje narekovalo reči dobro besedo za Lužarico. Cankar je župnika predstavil na način in v podobi, kot jih na Slovenskem nismo poznali. V času, ko je Ivan Cankar pisal svojo dramo, je bila slovenska duhovščina z nekaj izjemami razgledana in socialno čuteča. Snovla je trgovske zadrage, hranilnice in posojilnice, da bi malega človeka rešila iz krepeljev oderuhov in goljufov. Miro Odar je župnika prikazal nemara za spoznanje v boljši luči, kot si ga je zamislil pisatelj sam.

Franca Bernota je prikazal Ivan Hauptman kar dobro, četudi morda nekaj premalo uglajenega za posestnika in dunajskega absolventa, ki hoče ugodno in mirno živeti.

Elka Pretnar je bila odlična Lužarica. Naravna, polna gorja, segajoča v srce s svojo prošnjo, pa tudi kar mogočna v izreki preklestva nad Kantorjem in njegovimi.

Sodnik je bil Edi Veider, deček, le morda za spoznanje preveč domač, prijateljski do Kantorja. Svoje vloge so dobro rešili tudi France Hren kot Kantorjev oskrbnik, Slavko Miler kot Koprivec, Emil Bengalijski, Srečko Gaser in France Dolinar kot kmetje.

Stane Grdin je v režijo vložil veliko premisleka in skrbnih priprav. Dr. Milan Pavlovič in Milko Pust sta oskrbela maske, ga Julka Zalar je bila šepetalka. Za oder sta poskrbela Slavko Stepec in France Jenko.

Dramatsko društvo Lilija je doživelo v nedeljo lep uspeh, občinstvo je njegovo stvaritev "Kralja na Betajnovi" sprejelo s srcem. Društvo, igralcem in igralkam k lepemu uspehu čestitamo in želimo, da bi še dolgo uspešno delovalo in da bi prišlo zopet — gostovat v SND na St. Clair Avenue, kjer je postalo nekam tiho, odkar je Slovenski oder odšel "na počitnice" ali celo že v pokoj. Vili

KDAJ MOGEL BOM...

Ze vrbe stezajo roke, piščali znova se glase, pomlad bude za Savo.

Kako me vabi sonce v breg, vase svetlo v mladih je očeh, zvon zbujil je naravo.

Kdaj mogel bom objeti svet, ki je na savski breg pripet, in kliče me sanjavo.

Ponuja mlado mi roko, kot da bi včeraj vse bilo, on zvest je na daljavo. M. Jakopič

JEAN GIONO:

ŽETEV

To udarjanje po nakovalu poznanja daleč v polja in včasih sreča Panturle, ki je na lovu. In to je vendar nekaj, o čemer se lahko razgovorimo, kajne?

To jutro vlada ostra zima in tišina. Tišina je, toda veter še ni popolnoma mrtev; še malo ni valovi in z repom udarja ob za mrzlo nebo. Sonca še ni. Nebo je prazno. Zamrznilo je kot zmrznjeno platno.

Pri Panturlu že gori ogenj. Vstal je ob prvem svitu in zdaj stoji ob ognjišču in gleda ostre plamenaste jezike, ki se sukajo skozi suhe oljčne veje. Nad ognjišče obesi kotlič s krompirjem. Voda in krompir sta zanj obnem juha in meso in kruh.

Oljčno dračje se zelo hitro razgori; ogenj poskakuje kot pišče v lepih plamenastih jeziki, toda ne nudi koristnega uspeha: plamen samo površno liže kotliček in Panturle se trudi, da bi ga spametoval, ter tolče s celo ploskvijo svoje roke, ki je trda kot stara svinjska koža, po žerjavici.

Dvigaje roko, da bi z njo poslednjič lopnil, pravi ognju:

"Ali boš že enkrat prenehal?" In ogenj ga uboga; dovolj mu je že udarcev, pa začne s svojim dolгим redčim jezikom lizati kotlično dno.

Nenadoma zapiha veter in preglasi prasketanje ognja, a sonce vstaja.

Iz vasi zadoni zateglo žvižganje pastirja in kot strela udari v Panturlovo hišico, kar čuti ga je; prebije se skozi zidove in zaguga kotliček nad ognjiščem.

Panturle izpusti iz rok vejo, s katero je mešal juho, položi svoja dva debela prsta pod jezik, pordeči kot paradižnik in odgovori z enakim žvižgom, ki se gubi navzgor proti vasi.

To je vsakdanji pozdrav. Panturle ve, da se je Gaubert povzpela na cerkveni nasip in mu na svoj način zaklical dobro jutro, s svojim starčevskim jezikom in s svojimi starimi prsti.

Samo današnje jutro je živžg prispel mnogo zgodneje kot po navadi, pa se zdi, kot bi hotel reči:

"Pridi!"

To ne more pomeniti kaj hudega, zdi se, da je to še vedno zelo zdrav žvižg; in navsezadnje tudi ne zveni, kot bi kričal: "Pridi brž, brž, brž!"

Nikakor, živžg je povsem preprosto dejal: "Pridi, pridi malo k meni, pridi me pogledat."

Treba je torej iti.

Toda pred odhodom nakrmi Panturle svojo kozo. Ta je prosta in popolnoma sama v svoji veliki, temni staji, pa takoj prikaže k odprtim vratom. Z veseljem jo Panturle gleda, kako žre in, ko rije koza z gobcem po listju, jo Panturle boža po glavi:

"Pohiti, greva h Gaubertu!"

Kadar se človek povzpne na aubignanski greben, ki se dviga nad dolino, ima takoj na desni strani Mamechino bajto. Ta kajža seveda ni njena last, toda nihče ji tega ne bo krtil; treba je bilo samo, da je iz cele množice razvalin izbrala stavbo, ki ni bila preveč razdrta in ki je imela vsaj malo strehe.

Panturle odrine majhna vrata, da bi mogel vstopiti.

"No, Mameche! Na Karolino. Pomolzi jo in ji vzemi mleko."

Ker koza od strahu drhti in meketa pred vrati, jo Piemonte-zarka pokliče.

"Cabro, camro!"

Koza ji meketaje odgovarja in vstopa.

Pred kovačnico čaka Gaubert.

"Kaj, ti si oblekel svojo praznično suknjo?" vpraša Panturle.

Resnično. Gaubert ima na sebi praznično suknjo, novi klobuk

in svečanostne, žametaste hlače.

"Odhajam," tiho spregovori Gaubert.

V travi ob cesti stoji velik okovan zaboj z železom.

"Odhajam. Včeraj mi je sporočil sin po pastirju iz Pamponeta, da se boji zame, če bom to zimo popolnoma sam tukaj prezimil. Pravi, da mi bo pri njem bolje. Tam je zame pripravljena sobica tik zraven kuhinje, da bi mi bilo vedno toplo, in ctroci se me bodo prav gotovo razveselili. Bellina pa bo zame lepo skrbela in me negovala. Saj sem že v osemdesetem."

Panturle strmi v Gauberta, ki je že docela pripravljen za napot in prav tako kovčeg. V temni notranjščini kovačnice pa za paža veliko culo, močno povezano, ki ji ogli močno štrlijo navzven.

"Sin mi je sporočil, da mi bo z vozom prišel naproti do studenta Reine Poigue; od tam dalje konj ne more speljati; zdi se, da je naša cesta doli v soteski postala popolnoma neuporabna."

"Prehodil jo bom peš," odgovarja Panturle, "in tako bo vse dobro."

"Zato sem te tudi poklical z žvižgom."

Gaubert pokaže na svojo prtljago.

"Z velikim zabojem ne bova niti poskušala, ker gotovo ne bo šlo. Ti je mnogo zanj?"

"Ne, to so samo stvari, ki so bile last moje žene."

"Pa tisto tam zadaj?"

"Oh, ljubi moj... pojdi pogledat."

Gaubert razvzolja v kovačnici vzela na svežnju. Roke mu drhte. Iz krepko zavozlanega svežnja kuka nakovalo...

"Tegale bi pa le rad vzel s seboj."

Panturle razume. So stvari, ki jih takoj razumeš.

"Bova poskusila. Kdaj te pričakuje Jožef?"

"Sporočil mi je, da bo šel zdoma, brž ko se bodo pokazal prvi sončni žarki izza hriba."

"Si z vsem pri koncu?"

"Sem."

"Gotovo ti je tukaj postalo dolgočasno?"

Panturle izgovarja te besede povsem slučajno, tako v pogovoru, brez najmanjše zlobnosti, Gaubert pa medtem nemo gleda predse in sklanja glavo.

Vzpon je bil zelo težaven, zlasti pa gozdu Bergerie. Tu poti zmanjka. Panturle pomaga najprej očetu Gaubertu, nato pa se znova spusti v sotesko po nakovalo.

Z vrha ga gleda Gaubert in mu kriči:

"Primi se za grm materine dušice, tam ob svoji desni strani; upri se z nogo v tisti veliki kamen na levi... Ne grabi za tisto travo; suha je. Oh, ubožec moj!"

Panturle z nakovalom na krepki rami sope po skalnati soteski in zdaj pa zdaj iztisne iz sebe "o, prekleta reč," in ta vzdih ga vedno požene za kak meter navzgor proti vrhu.

Ko doseže vrh, vrže nakovalo v suho listje, pohlepno vdihava sveži zrak, si briše znoj s čela, potem pa bruhne v smeh.

"Vendar nama je uspelo s to čudno rečjo!"

Gaubert se prav tako smeje; vesel je, ker se je najhujše dobro končalo. Na pol razveže svoj sveženj in ogleduje svetlo nakovalo, ki negibno dremleje v prtu.

"Niti sanja se mu ne, koliko truda nama je prizadejalo!"

Panturle pa se povrača na svojo prejšnjo misel:

(Dalje prihodnjič)

Priporočajte A.D. tem,

ki jo še nimajo!

Ob 555. obletnici ustoličenja slovenskih vojvod na Gosposvetskem polju

Letos 18. marca smo obhajali 555-letnico zadnjega ustoličenja slovenskih vojvod na Gosposvetskem polju. Zato naj podamo kratek oris tega najsvetlejšega poglavja iz slovenske zgodovine.

V kolikor je mogoče razvideti iz zgodovinskih sporočil, so si Slovenci že od pradavnih časov svobodno volili kneze in jih po starih šegah umeščali na Gosposvetskem polju, kjer je v bližini nekdanjega stalo rimsko mesto Virunum. Dolga stoletja se je slovesnost ustoličenja vršila pri Krnskem gradu ob takozvanem Knežjem kamnu, ki pa je bil del starega rimskega stebra. Iz vseh krajev so k svečanemu obredu prihajali svobodni slovenski kmetje ter si iz svoje srede izvolili sodnika, ki je vodil ves potek svečanosti. Ta je najprej otvoril po starem slovenskem načinu zboravanje svobodnih kmetov, da poizve od vsakega posebej, kaj misli o novem vladarju. In šele potem, ko so v skupnem zboru, po zrelem predudku, izjavili, da so zadovoljni z novim knezom, jih je sodnik popeljal na Gosposvetsko polje, kjer so novega kneza preoblekli v kmečko obleko, posadili na konja in odpeljali h Knežjemu kamnu. Množice ljudstva so ga spremljale na poti in iz svobodnih prsi je zadonel navdušena slovenska pesem. Trikrat so ga vodili v spreduro okoli kamna in tedaj je moral novi knez slovesno obljubiti, da bo vladal pravično, spoštuječ vedno in povsod pravice ljudstva.

Takšen je bil torej najstarejši obred ustoličenja. Vendar se je tudi pozneje vedno vršil v slovenskem jeziku, čeprav se je prvotni slovesni obred pod krščanskim in nemškim vplivom močno spremenil in niso Slovenci več imeli domačih knezov. Ta kasnejši obred se je ohranil v pisanem izročilu skoro v vsej podrobnosti; njega prvi del se je prav tako vršil še pri Knežjem kamnu. Svobodni slovenski kmet v domači kmečki obleki je sedel na kamen, okrog njega pa se je zbral ljudstvo. Novi knez se mu je bližal v preprosti kmečki obleki, v spremstvu viteзов in plemstva. S seboj je vodil pisanega bika in kobilu. Kmet na kamnu je vprašal v slovenskem jeziku: "Kdo je ta, ki prihaja?" Ljudstvo mu je odgovorilo: "Deželni knez." Kmet je spraševal dalje: "Ali je pravičen sodnik, ki bo skrbel za blaginjo dežele? Ali je svobodnega rodu in vreden knežje časti? Je li kristjan in ali bo branil krščansko vero?" "Je in bo!" je odgovorjalo ljudstvo. "S kakšno pravico me more pregnati s tega sedeža?" je nadaljeval kmet. "Dal ti bo šestdeset zlatnikov, obe lisasti živali in cbleko, ki jo ima na sebi, tvoja hiša pa bo prosta vseh davkov." Po tej obljubi je kmet vzel od kneza denar in živali, ta pa je moral piti vode iz kmečkega klobuka v znamenje, da bo zadovoljen s tem, kar mu je dajala domača zemlja. Nato je kmet kneza lahko udaril po licu, ga še enkrat opomnil, naj bo pravičen sodnik, knez pa je stopil na kamen, zavihtel z mečem na vse štiri strani neba in to obljubil.

Ko je bil obred pri Knežjem kamnu končan, se je knez podal v spremstvu ljudstva preko Gosposvetskega polja v cerkev Gospe Svete, kjer je prisostvoval slovesni službi božji. Šele nato se je preoblekel v svečano knežjo obleko in šel k slavnostnemu obredu.

Po obredu je odšel knez k vojvodskemu prestolu, ki še danes stoji sredi Gosposvetskega polja. Sestavljen je iz kamnov, ki so se nahajali med bližnjimi raz-

valinami rimskega mesta Virunum. Tam je začel izvrševati vladarske dolžnosti in pravice: razsojal je spore in podeljeval zemljo.

Dne 18. marca 1414. se je ustoličenje zadnjič izvršilo v starodavni obliki in v celoti, in sicer je bil to Habsburžan Ernest Zelenzi. Se v letu 1597. je poznejši nemški cesar Ferdinand II. zasedel Knežji kamen in dajal odgovore v slovenskem jeziku. A še 1651. je vojvodski kmet nastopil in poslednjič ustoličeval, čeprav le vojvodovega zastopnika. Še 1728. se je ustoličenje vršilo — v deželnem dvorcu v Celovcu. Tam je sedaj Knežji kamen z napisom "Fuerstenstein"...

Posvetvo vojvodskega kmeta je bilo prodana šele leta 1800. L. 1823 je umrl v Celovcu zadnji član njegove rodbine. A spomin na nekdanjo zgodovinsko vlogo te svobodnjaške rodbine je bil tako močan, da so se pogreba udeležile velike množice ljudstva.

To je torej spomin na eno izmed najsvetlejših poglavij slovenske zgodovine. "Koroško vojvodsko ustoličenje nima para na svetu," je pisal francoski sociolog Bodin in slovenski zgodovinar dr. Mal je zapisal: "V vsej neslovanski Evropi iščemo zastoj podobnosti s karantanskim vojvodskim ustoličenjem... kakor tudi stoji edinstveno v zgodovini primer, da se ustoličenje izven cerkve in v ljudskem, v tem primeru slovenskem jeziku, kajti drugod se je vsako ustoličenje vršilo s cerkvenimi obredi in v latinščini."

Zibelka naše pradažne svobode — Gosposvetsko polje! Danes je od vsega ostalo le še Knežji kamen v celovškem muzeju, ki ima uradni napis "Fuerstenstein"... in pa vojvodski prestol na polju pod cerkvijo Gospe Svete, obdan z železno ograjo — le še dva častitljiva spomenika iz minulih dni slovenske moči in veljave, ko je svobodni slovenski narod čudovito vztrajno in ljubosumno čuval in branil svojo pravico, da si sam po zrelem predudku izvoli vladarja in ga ustoliči po stari slovenski šegi. Dva spomenika, ki edina pričata o tisočletnem pravu, ki se v spominu ni nikjer drugod v Evropi ohranilo.

Ta slovesni obred sega torej še v prestaro pogansko dobo Slovencev in vseh Slovanov, ko so še v svojih "večah" na prostem zborovali. Tu so si po svobodni volji izvolili izmed velmož voditelje in jih slovesno zaprilegli, da bodo vestno in pravično izvrševali svoje vladarske dolžnosti in pravice, spominjajoč se do konca svoje vladavine obljube, ki so jo dali: da bodo nepristransko delili pravico vsem, da bodo branili vdove in sirote ter skrbeli za blagor dežele.

Torej je bil ta slovenski ozioroma slovanski vladar le prvi med enakimi, človek, ki ga je prirode obdarila s posebnimi zmognostmi in ki se je pred drugimi odlikoval s svojim pogumom in razsidnostjo. Zato mu je ljudstvo prostovoljno izročilo oblast, da ga vodi, da skrbi zanj. Od ljudstva je prejel svojo vladarsko pravico, ne da bi jo uporabil v svojo korist, marveč le v korist in blagor ljudstva. To je zahteva slovenske stare pravde v vseh stoletjih zgodovine, od pradavnih dni, preko stoletij, ko je še sam podeljeval vladarsko oblast na Gosposvetskem polju, pa v dobi kmečkih puntov in vse do današnjega dne. To je ohranilo Slovincem narodno in jezikovno samobitnost, to je bilo jez proti valovom nemštva in

madžarstva, ki so butali ob slovenski narod skozi stoletja, a ga do današnjih dni niso mogli streti, temveč je obstal kakor trden hrast.

In potem, ko ni smel več voliti kneza svoje krvi, ni odnehal od svoje pravice in zahteval, da mora biti tudi tujec, tudi Nemec, tudi češki kralj Otokar, ustoličen po slovenskem obredu in v slovenskem jeziku. Do leta 1414. je mogel braniti to svojo pravico, ko je zadnjič izvršil slovesni obred v polnem obsegu in po slovenskih šegah. Potem pa je moral kloniti in pozabiti na to svojo tisočletno pravdo.

Dokler se to še ni zgodilo, pa je veljalo o vsakem knezu, ki je vladal Slovincem, izročilo stare kronike, ki govori o obredu ustoličenja: "Windischer rede sol er pflegen." V slovenskem jeziku je slovenski kmet izročal tudi tujemu vladarju oblast nad seboj, v slovensčini je terjal od gosposke svojo pravico, v slovensčini je tožil svojega vojvodo pred cesarjem in v slovensčini se je moral vojvoda zagovarjati. In še pod nemško vladjo je bila slovensčina občevalni jezik na koroškem dvoru. Ko je štajerski nemški psovik Ulrich Lichtenstein na svojem turnirskem potovanju iz Benetk do češke meje v soboto, 1. maja 1227. leta došel do Vrata, gore — oblečen kot Venera, pač po tedanjih običajih, ga je tam Sponheimov vojvoda Bernhard v družbi svojih viteзов pozdravil

z besedami: "Buge vas primi, gralva Venus — Bog vas prejmi, kraljeva Venus."

Izumrla je koroška vojvodska rodbina Sponheimov in njihovo dediščino so za stalno prevzeli vladarji, ki so bivali redno izven koroške dežele: za češkimi kraljem Otakarjem tirolski grof Mainhard in za tem v prvi polovici 14. stoletja za trajno Habsburžani. Slovenski jezik se je moral s koroškega dvora umakniti, tudi obred ustoličenja je bil zdaj knezom in njihovim spremljevalcem nerazumljiv in je po l. 1414. živel le še v spominu slovenskega ljudstva. Na njegovo mesto je stopila poklonitev deželnih stanov in fevdna prisega, ki pa je ostala za slovenske fevdnike še do prve polovice 18. stoletja slovenska. Tudi v pravnih poslih z ljudstvom je ostala slovenščina in veljavila. Drugod pa je morala povsod prepušiti mesto nemškemu jeziku. To pa so bile poglobljene izmenjave, neprijaznih dni slovenske zgodovine, iz sto in stoletnega trpljenja naše uboge domovine.

TORD

Državljska vojna iraške vlade s Kurdi dobiva novo vsebino

BEIRUT, Lib. — Med iraško vladjo in Kurdi ni miru in ga tudi ne more biti. Vlada je sicer sklenila že par premirij s kurdske uporniki, pa miru vkljub temu ni. Kurdi vsako pomlad znova začenejo napadati iraške

utrjene postojanke, dočim se političnih, gospodarskih in narodnih dotedaj niso dotikali.

Pri svoji običajni spomladanski ofenzivi, ki so jo letos že začeli, so pa svojo taktiko spremenili. Začeli so z raketami obstreljevati rafinerijo nafte v Kirkuku, kar je imelo za posledico, da je podjetje moralo za 70% zmanjšati proizvodnjo surove nafte. Rafinerija je lastnina iraške petrolejske družbe, vendar pa država dobiva 50% čistega dobička od proizvodnje nafte.

Ker je rafinerija tako močno omejila proizvodnjo, bo iraška vlada sedaj dobivala mesečno dva milijona dolarjev manj kot navadno. To je seveda huda udarec za iraško državo, ki finančno živi v glavnem od udeležbe na dohodkih pri eksploataciji surove nafte. Kurdske uporniki so leto prvikrat rabili rakete pri napadih na iraške vojaške pozicije.

Iz Bagdada pa prihaja vest, da sta obe veji iraške socialistične stranke Baath sklenili premirje in sestavili novo upravo. Podrobna poročila še manjkajo.

Voda ima bistveno vlogo

Pri produkciji rayona je z vsak funt tega vlakna potreba 75 galon vode.

Zenske dobijo delo

Snažilka dobi delo
V st. clairski slovenski okolici.
Kličite po 2. uri popoldne 241-6991.
Prospect Window Cleaning Co.
1535 E. 18 St. (67)

Delo za žensko
Iščemo žensko, da bi delala družbo bolni ženi srednje starosti in ji skubala kosilo, v Collinwoodu. Kličite LI 1-5705 med 6. in 8. uro zvečer. (67)

Moški dobijo delo

SESTAVLJAVCI
Izkušeni sestavljalci lahke trgovske električne opreme. Morajo govoriti angleško. Prosimo, kličite Mr. Zare za sestanek: 361-7811.

CERTIFIED CHEMICAL AND EQUIPMENT CO.
5366 St. Clair Ave. 361-7811 (67)

Iščemo vajenca za pršilno pleskanje in
DELAČKA ZA GLADENJE
Vse koristi
Stalno delo
Garfield Heights okolica
SUPREME FIXTURE MFG. CO.
4868 Chain Craft Drive
587-0200 (66)

Strojniki stožastih stružnic
zkušeni, zmogni nastaviti stroje pri izdelavi orodja. Samo dnevno delo. Morajo govoriti malo angleško. Kličite Mr. Zare, telefon 361-7811, za sestanek.

CERTIFIED CHEMICAL AND EQUIPMENT CO.
5366 St. Clair Ave. 361-7811 (67)

MALI OGLASI

Lastnik prodaja
2-družinsko zidano hišo na 20931 Goller Ave., v celoti pokleto, garaža. Kličite 481 2166. (66)

V najem
5-sobno stanovanje s kopalnico zgoraj se odda v najem na 1051 E. 68 St. Oglasite se osebno. —(66)

V najem
Oddamo 4 sobe in kopalnico in prostor za zajtrk, gorkota tudi zgoraj. Kličite 432-3193 po 5:30 ur pop. (69)

Carst Memorials
Kraška kamnoseška obrt
EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV
15425 Waterloo Rd. IV 1-2227



BEST WISHES FOR A JOYOUS EASTER

DEMSHAR & SONS, INC.

22034 Lake Shore Blvd. Tel.: 731-4770

Bogata izbira slovenskih in hrvaških gramofonskih plošč:

Imamo tudi najnovejše, izvrstne izdelke Jugoton:

Deželica sonca in grozdja,
Kadar pa mim' hišne grem,
Sinko ne sprašuj,
instrumentalni trio, Lojze Slak, izbor dolenjskih in štajerskih,

Beneški fantje,
slovenske primorske in beneške, zbrali Vodopivec,
Zlatko Hable in Ludvik Orehar,

Stirje kovači,
moški trio, zbir štajerskih, Stane Jerko, Lakovšek,
Segove.

Slovenske narodne, petje s spremljavo muzike,
Boris Frank,

Po slovenski deželi, 10 narodnih, petje s harmoniko,

T.V. APARATI MAGNAVOX IN STEREO
PHONOGRAPH — FOTOAPARATI,
PRIMOČKI IN MATERIAL
ZA FOTOGRAFIRANJE

Želimo vsem dragim rojakom, posebno našim
odjemalcem, prav srečno in veselo Veliko noč!



VESELE
VELIKONOČNE
PRAZNIKE
ŽELI VSEM
PRIJATELJEM IN
ZNANCEM

GEORGE V.
VOINOVICH

DRŽAVNI POSLANEC

V 53. VOLIVNEM OKROŽJU

KAREL MAUSER:

ROTIJA

Clovek nikdar ne ve, kaj pride. Koga hloď pritisne. Ce je koj arnika pri roki, se brž izliže. Kakšno žensko kaj zviija, kako je dobro če so kamilice pri hiši. Otroci pijejo mrzlo vodo in jih žene. Čaj iz črnih jagod jih gotovo pozdravi. Dedci stokajo nad želodci. Pelinkovec jih precej popravi.

Na rože kmet v hribih ne sme nikdar pozabiti. Za vsako figo ne moreš trpiti k zdravniku. Časa v hribih nikoli ne preostaja. Kvečjemu pozimi. Takrat so pa spet pota taka, da premišluješ, če ni bolje, kar na peči počakati smrt. K sreči se bolezen hribovskih vasi rada izogiba. Kaj pa hoče gori? Od povsod diši po smoli in smrekovju, otroci od prvih let so navajeni že na vse težave in rastejo v prahu in smrklu, kakor da jim je umazanija še v korist. Če hočeš videti zdrava, polna lica, potem moraš iti na Prtovč in si ogledati gruntarske in bajtarske potrkone. Takih v mestu ne najdeš. Res, nosove brišejo ob srajčni rokav, počesani so sami ob nedeljah, toda zdravja je v njih toliko, da misliš, da jih to zdravje razgnalo.

Hribovski kmetje nimajo križev z otroki. Tudi ne branijo se jih ne. Vsako leto eden. Prav. Če je grunt premajhen, saj ni nikjer zapisano, da bodo vsi zemljo kopali. Kmečki človek potrebuje kovačev, kolarjev, kope se tudi same ne kuhajo, drva ne letijo z Jelovce same v dolino. Dela dovolj, da je le dovolj zdravih rok. Saj bi mesta tudi že izhrala, ko bi kmečki ljudje ne štorljali po mestnih cestah. Za hribovskim kmetom diši, kakor da nese na rami cel brinčelj.

Rotija je že večkrat imelo, da bi šla v mesto služiti, ko bi Jurček toliko odrasel, da bi ga mogla dati kam v rejo. Toda vselej

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

TWO HOUSES — For Price of One. Quick sale \$14,500. Vic. Medill and Leavitt.

Phone 486-2716

(66)

1755 W. 21st St. — Chicago 1 story bldg., small store + 7 rm. apt. in rear. (4 bdrm.) Ht. wtr. heat, tile bath & tile kit. lge. bsmt., laundry tubs, 2 c. frame gar. Near Slovenian Church. \$12,500. — \$1,500 dn. or will trade for Wisconsin farm. Write: Al C. Ropa 1618 W. 18th St., Chicago or Phone days HA 1-5503, eves. CL 5-2066.

(68)

ABANDONED FARM — for sale — 80 ac. 35 wooded, 45 tillable, good well and small stream. 3 mi Lake Michigan, 3½ mi. town. Price \$8,000. Cash or half dn. Algoma, Wis. 381-6073

(67)

BUSINESS OPPORTUNITY

TAVERN — BY OWNER All equipment, stock. Good location. Anybody can call in the afternoon. RE 4-9259

(66)

MALE HELP

WANTED RELIABLE MEN for Landscaped maintenance. Good pay. Year end bonus. Call after 5 966-3281

(66)

Sveti Rok se svojim romarjem predstavi skoro vsako leto z novo obleko. Dekleta mu naredijo plašč, ki mu v lepih gubah pada čez ramena. Pod vratom, prav na kraju sta prišiti školjki in tudi psiček, zvest njegov spremljevalec, je skopan in umit, da je videti, kakor da ga Rok vsako leto menja.

Letos sta Rotija in Marička našli Roka v modri obleki. Prav čeden je bil videti. Umit psiček je vđano gledal vanj in mu v gobčku ponujal hlebček kruha.

Železnikarji so pri svoji maši peli. Petje je še nekatere druge zaneslo, čeprav niso spadali pod svetantonski zvon.

Po maši je Rotija počakala na Jerneja in Maričko, ki ju je bila opazila šele v cerkvi. Marjeta je skočila k staremu Vipavcu, ki je pred Mežnarjem prodajal boškov kruhek, napolitanke in piškote. Toliko, da bo za Skovinceve najmlajše in še za Rotijinega Jurčka, ki tudi že kaj bolj trdega pomoljla.

Jernej je nasmejan stopil iz cerkve. Marička je drobnela koj za njim.

"Kako pa z Jurčkom?" je bila prva Jernejeva beseda. Rotiji je kar zažarel obraz.

"Tak je, da bi najraje že kobacal. Močan bo in nič kaj siten. Zdaj ko je dosti dela, ga največ prepestejojo Skovinceva stara mama. Kar živeti ne morejo brez njega."

"Dobre sorte bo", se je Jernej zasmejal. "Kaže, da bo ves tvoj. Pomlačanci so dobri."

"Še vidva kaj kmalu naročita", je Rotija ošinila Maričko. Marička je zardela, Jernej pa je s kažalcem privzdignil klobuk in hudomušno rekel:

"Nemara bo res dobro. Pozimi bo na Jamniku dolgčas. Zoper dolgčas pa ni nič boljsega kakor otroški jok."

Rotija ni vdela, pri čem je, toda po Maričkini rdečici je sklepala, da že kaj ve.

Ko je Marjeta prinesla odpustkov, so vsi skupaj odšli proti Mežnarju. Kakšno mleko se prileže. Domačega kruha nadrobiš vanj, tako da žlica sama stoji, pa ti da kar moč.

Rotija se je spomnila, da vendar Jurčku lahko kupi še nekaj piškotov. Zdaj dolgo ne bo kakšnega semnja, pa tudi časa ne bo, da bi preveč lazila okoli. Se tako ima doma vse narobe. Komaj kaj naredi ob nedeljah, ko se sama onegavi z otrokom.

Marjeta je z Jamničani odšla

k Mežnarju, Rotija pa je krenila k Vipavcu, ki mu je od vsega, kar je prinesel, ostalo še malo.

"Tisto pa jaz vzamem", se je oglašil moški glas za Rotijinim hrbtom. Rotija se je stresla, kakor bi jo strela oplazila in se s strahom obrnila.

"Glej no, kje se dobiva", ji je Tine ponujal roko. Rotija ni vedela, ali bi mu jo dala ali ne.

"Saj nisem gobav", jo je Tine zagrabil in močno stresel. "Veš, sem drug, kakor sem bil. V Voklem pri Čemažarju služim, za danes sem pa hotel biti tukaj. Tako dolgo že nisem bil. In s teboj, Rotija?"

Rotija je kar zijala. To naj bo Tine? Saj je ves drug. Kravato ima in trd bel ovratnik. Hlače zlikane, za rjavim klobukom račje krivčke. Lepo obrt je in nekam poredil se je.

"Kako pa z otrokom? Največ sem prišel zavolja njega k Svetemu Križu. Tele piškote mu nesi."

Ponudil ji je, kar je Vipavec nagrabil še po dnu koša.

Rotija je pritegnila roko tesno k telesu in stopila nazaj.

"Nočem", je s težavo iztisnila iz sebe. "Moj otrok ne potrebuje miloščine."

Moj otrok je mpečno poudarila. "Ni to miloščina, Rotija. Saj je otrok tudi moj. In zaradi plačila bi se tudi rad pomenil. Vsak mesec bi ti rad nekaj dal. Ne zaslužim sicer veliko, pa vendarle. Tebi bi se vsak dinar poznal. Saj vem, da sem bil grd. Ne zameri. Zdaj drugače mislim."

"Niti vinarja nočem od tebe. Nekoč je bil čas. Takrat bi se raje oglašil, namesto da si se vlačil po Kranju. Danes ne potrebujem denarja. Ko sem te rada imela, si me zvodil, zdaj pa

želim, da me pustiš na miru, kakor da me nikoli nisi poznal."

Tine je držal piškote v roki in ni vedel kaj z njimi. Prekladal jih je, kakor da gori, potlej se je pa zasukal in jih zagnal pod breg.

"Naj jih ptiči pojedjo. Visoka si. Nič čuda, saj ti ni bil niti Jernej všeč."

Čutil je, da jo je dobro zadel, zakaj Rotija je zardela in globoko zasopla.

"Nisem candra, da bi se dala plačevati, kakor so se tiste v Kranju. Do otroka nimaš pravice. Sama sem trpela zanj in če se imam pretrgati, od tebe ne vzamem nobene stvari. In ko bi mi nihče nič ne dal, raje vidim, da z otrokom vred poginem, kot da bi od tebe kaj vzela. Zapomni si!"

Zasukala se je, da bi odšla k Mežnarju, toda Tine ji je pre-stregel pot.

"Rotija, ali ne moreš pozabiti? V zaporu sem se premislil in popolnoma drugače sem začel. Gospodar me hvali, s fanti se razumem, le to me še teži, da sem bil s tabo tak."

(Dalje prihodnjič)

VEČER V DEČVAH

priredi

KRES v soboto, 26. aprila ob 7:30 v SND na St. Clair Ave.

KUPUJTE VELIKONOČNA ŽVILA, OBLAČILA IN OBUTEV PRI NAŠIH SLOVENSKIH TRGOVCIH.

Svoji k svojim!

EUROPA TRAVEL SERVICE

759 East 185. Street, Cleveland, Ohio 44119

POTOVANJA V DOMOVINO in prihod SVOJCEV V AMERIKO PREVOZ Z LETALI IN LADJAMI PO VSEM SVETU

Vam točno po Vaših željah oksrbimo in uredimo najboljše zveze.

Posluujemo v našem domačem in tudi drugih evropskih jezikih. JEROME A. BRENTAR

JOS. ZELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVENUE Tel.: ENdlicott 1-0583

COLLINWOODSKI URAD

452 E. 152nd STREET Tel.: IVanhoe 1-3118

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

HELD OVER

Mi smo podaljšali od 1. aprila do 10. aprila. Zato vlagajte k vašim hranilnim računom do 10. in vloge se vam bodo obreslovale od 1.

Cleveland Trust

Member F.D.I.C.

POHIŠTVO - GOSPODINJSKI STROJI

PRI NAS JE VELIKA IZBIRA KUHNJSKIH IN DRUGIH GOSPODINJSKIH STROJEV — IMAMO NAJLEPŠE POHIŠTVO IN OPREMO ZA VSE STANOVANJSKE SOBE.

Oglejte si našo zalogo — po domače se bomo pogovorili — z veseljem Vam bomo postregli, kakor boste želeli. Se boste sami prepričali, da dajemo odlično blago po zelo zmernih cenah.

VOŠČIMO VSEM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM PRAV VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6202 ST. CLAIR AVENUE

Phone: EN 1-3634

MR. IN MRS. JOHN J. SUSNIK IN SINOVI

SLOVENIAN COUNTRY HOUSE

1401 E. 55. St.

EN 1-8974



VSEM NAŠIM GOSTOM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM ŽELIMO PRAV SREČNE IN VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

Iskrena hvala za dosedanje naklonjenost, priporočamo se za bodoče.

Točna in prijazna postrežba. OB SOBOTAH IN NEDELJAH ZVEČER PLES.

Vesele velikonočne praznike želijo Best Wishes for a happy, blessed Easter holiday

CARL G. OPASKAR, M.D. ZDRAVNIK

DR. VINCENT OPASKAR ZOBOZDRAVNIK

6402 St. Clair Avenue

HE 1-4114

in

FRANK V. OPASKAR

ODVETNIK — ATTORNEY AT LAW

Hippodrome Bldg.

Office 771-4304

Res.: YE 2-9803

VSEM ČLANOM IN PRIJATELJEM ŽELI LEPE IN VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

Društvo slovenskih protikomunističnih borcev v Clevelandu

Naročnikom, odjemalcem in prijateljem želimo vesele velikonočne praznike. Sretan Uskr! Happy Easter!

JOE'S PURE 76 GAS STATION

6002 St. Clair Avenue

Telephone: 361-9100

Jamčim prvovrstno mehanično delo in se priporočam vozačem avtomobilov, zlasti hrvatskim in slovenskim rojakom.

JOE PINJUH

VESELE IN SREČNE VELIKONOČNE PRAZNIKE VOŠČI GOSTOM IN PRIJATELJEM LASTNICA

SATELLITE BAR

7117 St. Clair Avenue

MAMIE MARIN

Happy Easter, Veselo Veliko noč, Wesolego Alleluja

JANAS HAIR STYLIST

6628 St. Clair Avenue

Tel.: 431-6224

Thadeus Janas, Georgiann Hrdjok, Vicky Kmet